

Yhäkin on ihmisiä, jotka ihannoivat Stalinia Hirmuhallitsijan jalanjäljillä

12.6.2021 6.00

Hirmuhallitsija määräsi miljoonien ihmisten kuoleman. Hän opiskeli jumaluustiedettä viisi vuotta, mutta jäi papiksi vihkimistä vaille. Hän ei sietänyt lähimpien virkaveljien olemassaoloa. Hänen edeltäjänsä ei halunnut miestä jatkamaan hallituksen johdossa.

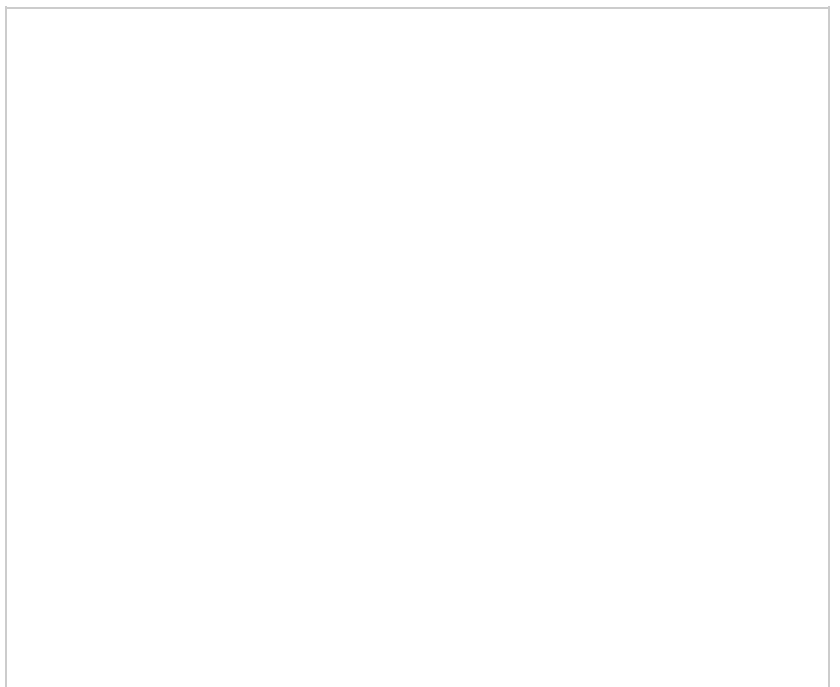
Teksti ja kuvat: EERO SORILA

Suurin osa ihmiskunnasta vakavoituu ja jopa vihastuu kuullessaan nimen, Stalin. Mutta on niitäkin, joiden huulilla hänen nimensä aiheuttaa kunnioittavan, jopa sankarillisen sävyn.

Miksi lähteä matkalle tutkimaan jälkiä miehestä, jonka hallituskausi on enemmistölle musta lehti ihmiskunnan historiassa. Uteliaisuus vaatii!

Lentäen Ukrainan lentoyhtiön koneella 2500 kilometriä Helsingistä Georgian pääkaupunkiin, Tbilisiin ja sieltä linja-autolla 80 kilometriä luoteeseen, Gorin kaupunkiin.

Georgia kuului vuodesta 1801 Venäjälle ja oli osa Neuvostoliittoa vuodesta 1921 Georgian itsenäistymisvuoteen 1991 saakka. Ristimänimeltään **Loseb Jughashvili** näki päivänvalon Gorin kaupungissa 18.12.1878, jolloin siellä asui vajaat 10 000 ihmistä. Kaupungin väkiluku on nykyisin viisinkertainen.

Seitsenvuotiaana poika sairasti isorokon, josta arvet jäivät kasvoille loppuiksi. Hän koki 12-vuotiaana hevoskärryonnettomuuden, jonka seurauksena vasen käsi jäi lyhyemmäksi kuin oikea.

Stalinin lapsuudenkoti on pieni vaatimaton kellertävä tiilitalo. Sitä suojelemaan on rakennettu kreikkalaista arkkitehtuuria muistuttava kivinen kuori. Kodin kellarikerroksessa viinaan menevä isä, **Besarion Jughashvili** piti suutarin liikettä ja äiti, **Ketevan Geladze** teki käsitöitä elatuksen jatkoksi.

Äiti toivoi perheen neljännestä pojasta pappia, eikä poika pannut vastaan. Isä olisi toivonut pojastaan suutaria ja raivostui saadessaan tietää, että tämä oli hyväksytty pappiskouluun. Vihaansa purkaen suutari-isä riehui kapakassa ja rikkoi ikkunoita. Poliisi karkoitti hänet kaupungista ja saman tien perhe jäi ilman isää.

Stalin menestyi opinnoissaan ja kehitti ääntään laulamalla kuorossa. Usein hänet kutsuttiin esittämään yksinlaulua häissä. Hänellä oli taitoa myös runojen kirjoittamiseen.

Mutta Stalinin opinnot kaatuivat lähinnä siihen, kun hän jätti pääsykokeet kirjoittamatta ja radikalisoitui vallankumousaatteista. Hänen pyrkimyksensä oli Romanov-keisarivallan kukistaminen ja Georgian itsenäistyminen.

Sekään ei tilannetta auttanut, että jumaluustiedettä opiskellut Stalin omaksui jumalakierteisen elämäntutkimuksen. Hänet erotettiin seminaarista vuonna 1899.

Marksilainen aate muuttui Venäjällä teoriasta käytäntöön vuoden 1917 lokakuun vallankumouksessa, johon Stalin osallistui ollessaan 39-vuotias. Siihen mennessä hän oli ollut monessa mukana. Hän oli ottanut Josib-nimen sijasta nimekseen Stalin, joka viittaa teräkseen. Hän oli levittänyt marksilaista propagandaa bolshevikkien organisaattorina ja ollut vangittuna Siperiassa seitsemän eri kertaa. Lisäksi hän oli osallistunut pankkiryöstöön Tbilisissä, jonka seurauksena 40 ihmistä kuoli.

Kun Lenin kuoli vuonna 1924, Stalin jatkoi sosialistisen Neuvostoliiton johdossa, vaikkei Lenin ollut niin toivonut. Ennen kuolemaansa Lenin arvosteli Stalinin poliittisia näkemyksiä, karkeaa käytöstä, intohimoa valtaan ja ehdotti Stalinin erottamista pääsihteerin tehtävästä.

Kun tarkastellaan Stalinin hallituskautta Neuvostoliitossa, niin on todettava, että Leninillä oli hyvä ihmistuntemus Stalinin suhteen.

Poliittisena diktaattorina Stalin lakkautti uskonnonvapauden Neuvostoliitossa ja kielsi vuonna 1929

pyhäpäivän vieton. Työviikko muuttui seitsemänpäiväiseksi ja Stalin pakotti *kulakit*, itsenäiset maanviljelijät kolhoosiviljelyyn. Ne, jotka eivät suostuneet, hän leimasi kansan vihollisiksi vangiten ja tapattaen miljoonia maan parhaita viljelijöitä. Vuonna 1932 viisi miljoonaa ihmistä kuoli nälkään ja vuoteen 1936 mennessä 94 prosenttia maanviljelystiloista kuului kolhooseihin.

Diktaattorimaiset otteet huipentuivat 30-luvulla sillä seurauksella, että Gulak, Neuvostoliiton vankileirien saaristo käynnistyi. Stalin karkoitti munkit vuonna 1429 perustetusta Solovetskin luostarista ja muutti sen tosinajattelijoiden kidutuskammiksi. Vianmeren pinta värjäytyi kidutettujen vankien verestä.

Vain harvat Solovetskin vankilaan tuomituista selvisivät hengissä. Kidutuksissa menehtyneissä oli myös suomalaisia. Sen jälkeen kun Stalin oli muuttanut Solovetskin luostarin vankilaksi, vankiloita nousi kuin myrkkysieniä sateella laajalle, aina Siperian itäisimpiin sopukoihin asti.

Koska Stalin pelkäsi valtansa menettämistä, hän varmisti asemansa vangitsemalla ja tappamalla ipuolueen johdosta potentiaaliset kilpailijat. Myös kansalaisten piti kytätä toistaan ja ilmoittaa ne, jotka poikkesivat Stalinin aatteista ajatuksin, puhein tai teoin.

Stalin halusi kontrolloida jokaisen.

Hän muutti lain, joka oikeutti 12 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille kansanvihollisille kuolemantuomion.

Vuoteen 1938 mennessä viisi prosenttia kaikista kansalaisesta oli pidätetty, ja kaikki elivät jatkuvassa pelossa. Ei ihme, että Stalin käytti luodinkestäviä liivejä, ja matkusti luodinkestävässä autossa.

Solovetskin munkkiluostari perustettiin vuonna 1429, mutta Stalin muutti sen tosinajattelijoiden vankilaksi 30-luvulla. Sen jälkeen vankiloita nousi kuin sieniä sateella kautta Siperian.

Stalinin lapsuudenkoti Georgian Gorissa on panssaroitu kivikuorella. Jättiläismuseo rakennettiin Stalinin kuoleman jälkeen ja siellä on satoja Stalinin käyttämiä esineitä ja häneen liittyviä dokumentteja.

Massiivinen Stalinin museo sijaitsee hänen lapsuudenkotinsa vieressä. Rakentaminen aloitettiin, kun 74-vuotias Stalin kuoli 5.3.1953. Museovierailua opastaa **Olga Topchisvili**, joka puhuu Stalinista ylistävällisessä sävyssä.

Pitkällä kierroksella päästään 1939-1945 väliseen aikaan, jonka kohdalla oppaan odotetaan kertovan myös Suomesta, mutta Olga-opas puhuu vain urhoollisesta sodasta Saksaa vastaan eikä mainitse sanaakaan Suomesta.

Sille tosiasialle, että Stalinin määräyksestä Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen 30.11.1939 ja aiheutti sanomatonta kärsimystä ja kuolemaa Suomen kansalle, ei ole tilaa jättiläismäisessä museossa. Piippukokoelmalle, saappaille ja sadoille kunnianosoitusdokumenteille on Stalinin museossa tilaa rajattomasti.

Museokierroksen lopussa nuori tyttö tiedustelee: "Mitä kommunismi on?". Opas vaikuttaa kiusaantuneelta ja vastaa: "On luettava kirjoista". Pienen tauon jälkeen hän jatkaa: "Kommunismi on valtiojärjestys, jossa kaikki ovat onnellisia". Nuori tyttö ja koko seurueemme on hiljaa. Tekee mieli kysyä: "Kuuluivatko nekin miljoonat ihmiset niitten onnellisten joukkoon, jotka menettivät epäinhimillisissä oloissa henkensä Stalinin määräyksestä". Jätän kuitenkin kysymättä.

Museosta poistuttaessa käytävällä seisoo Stalinin patsas. Se on yksi harvoista, jota ei ole tuhottu.

Laskevan auringon viimeiset säteet valaisevat Stalinin päätä. On vain ajan kysymys, miten kauan, vaikka osa Gorin vanhemmasta väestä tuntee ylpeyttä "Stalin on meidän poikamme".